17/10/2023

Μητσοτάκης: Η δημογραφική κατάρρευση καθίσταται κυριολεκτικά ένα υπαρξιακό στοίχημα για το μέλλον μας

/ Επικαιρότητα

Στο δημογραφικό πρόβλημα το οποίο μαστίζει τη πατρίδα μας αναφέρθηκε σήμερα ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης μιλώντας στο συνέδριο «Δημογραφικό 2023 – Ώρα για δράση».

Τόνισε ότι πρόσφατα η Ελληνική Στατιστική Αρχή σήμανε ίσως τον πιο ηχηρό συναγερμό όλων των τελευταίων ετών για το δημογραφικό, που με βάση τα εξαιρετικά αποκαρδιωτικά στοιχεία του 2022 η χώρα κατέγραψε ουσιαστικά μία γέννηση ανά δύο θανάτους, μιλώντας για ένα αρνητικό ισοζύγιο το οποίο δυστυχώς κλιμακώνεται εδώ και σχεδόν μισό αιώνα. «Σίγουρα έπαιξε το ρόλο της και η πανδημία, όμως πρέπει να βλέπουμε τις διαχρονικές τάσεις και αυτές είναι εξαιρετικά ανησυχητικές», είπε χαρακτηριστικά.

Το συνέδριο, όπως είπε *«έρχεται να εξετάσει έναν εθνικό κίνδυνο ο οποίος βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, έναν κίνδυνο που όμως δεν πρέπει να γίνει καθεστώς». Πρόσθεσε ότι πρόκειται για ένα πρόβλημα που απασχολεί τη Δύση, σχεδόν όλες τις ανεπτυγμένες κοινωνίες, συνδέεται με τον σύγχρονο τρόπο ζωής. «Στη δικιά μας πατρίδα όμως επιβαρύνεται κι από άλλες ιδιαιτερότητες. Η αλήθεια είναι ότι ο λαός μας είναι σήμερα από τους πιο γερασμένους στην Ευρώπη. Την τελευταία πενταετία οι Ελληνίδες ηλικίας 20-40 ετών μειώθηκαν κατά 150.000 ως αποτέλεσμα μιας πτώσης των γεννήσεων που ουσιαστικά ξεκίνησε τη δεκαετία του ’80. Επιπλέον πρέπει να τονίσουμε ότι αυτή η πληθυσμιακή υποχώρηση δεν εκδηλώνεται ισομερώς στην επικράτεια. Έχει εξάρσεις σε συγκεκριμένες περιοχές και αυτό σημαίνει ότι δεν αρκούν μόνο εθνικές στρατηγικές αλλά απαιτούνται και συγκεκριμένες τοπικές πρόνοιες, με τη συνολική πάντως δημογραφική κατάρρευση να καθίσταται κυριολεκτικά ένα υπαρξιακό στοίχημα για το μέλλον μας. Και μάλιστα σε μία συγκυρία όπου πολλοί άλλοι δείκτες το προδιαγράφουνε εξαιρετικά ευοίωνο. Γιατί πράγματι η πατρίδα μας έχει σήμερα αφήσει για τα καλά πίσω της την οικονομική κρίση, σημειώνει πολύ υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης σε σχέση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, μειώνοντας την ανεργία, παρά τις δυσκολίες το διαθέσιμο εισόδημα εξακολουθεί να στηρίζεται, όμως τι νόημα θα έχει μια τέτοια ελπιδοφόρα, αισιόδοξη φωτεινή πορεία εάν παράλληλα η σκιά της συρρίκνωσης απλώνεται πάνω στους πρωταγωνιστές της, πάνω στις Ελληνίδες και τους Έλληνες του αύριο. Και σε αυτό ακριβώς το μεγάλο στοίχημα απαντά η ίδρυση του υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας ώστε η χώρα να μπορέσει επιτέλους να ενοποιήσει τις προτεραιότητές της σε ένα εθνικό σχέδιο για το βασικό κύτταρο της κοινωνίας, την οικογένεια, συντονίζοντας καλύτερα τα μέτρα που προωθεί η πολιτεία σε πολλά διαφορετικά επίπεδα».*

Τόνισε ότι σε πολλά επίπεδα απλώνεται και ο κίνδυνος μείωσης του πληθυσμού μας με συνέπειες γεωστρατηγικές για ένα έθνος σε μια κομβική περιοχή του χάρτη ενώ συνδέεται άμεσα και με την παραγωγικότητα του τόπου, με την πρόοδο των πολιτών, με τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού μας συστήματος, κυρίως όμως συνδέεται με την ευημερία των επόμενων γενιών.

Ο πρωθυπουργός υπογράμμισε πως γνωρίζουμε ότι δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις ούτε επιλογές που μπορούν να φέρουν γρήγορα αποτελέσματα. Το δημογραφικό συνεπάγεται μια πολύχρονη και συχνά άνιση προσπάθεια και βεβαίως προϋποθέτει

πολλούς συμμάχους, από το κράτος και τις επιχειρήσεις μέχρι τους ίδιους τους πολίτες γιατί κι εκείνοι συμμετέχουν προφανώς στις εξελίξεις ως φορείς συγκεκριμένων αντιλήψεων και συμπεριφορών.

«Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι σε ολόκληρο τον κόσμο βρισκόμαστε πια στο μεταίχμιο της λεγόμενης δεύτερης δημογραφικής μετάβασης», επεσήμανε και έδωσε τα χαρακτηριστικά της εικόνας που διαμορφώνεται στον αναπτυγμένο κόσμο.

«Ταυτόχρονα αλλάζει και το προσωπικό όραμα ευτυχίας των νέων ανθρώπων. Το ίδιο και το μοντέλο της σύγχρονης οικογένειας το οποίο είναι πια πιο απαιτητικό αλλά και μερικές φορές πιο απρόσιτο», πρόσθεσε τονίζοντας ότι η άμυνα απέναντι σ' αυτά τα νέα δεδομένα σίγουρα δεν μπορεί να αναζητηθεί σε όσα ίσχυαν πριν από κάποιες δεκαετίες.

Μίλησε για την ανάγκη εναρμονισμού της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή, τη φροντίδα της δημόσιας υγείας ώστε η τρίτη ηλικία να παραμένει ενεργή και τη δημιουργία πολλών καλών θέσεων εργασίας για νέους με στόχους να μπορούν με καλές προοπτικές να φτιάχνουν τη ζωή τους στον τόπο τους.

Στο σημείο αυτό ανέφερε ότι καθώς βρισκόμαστε στην αρχή της δεύτερης θητείας της κυβέρνησης με νωπή ισχυρή λαϊκή εντολή, δεν έχουμε ξεκινήσει από το μηδέν καθώς τα τέσσερα προηγούμενα χρόνια αυξήθηκε το αφορολόγητο για νοικοκυριά με παιδιά, κάτι που μεγαλώνει τώρα κατά 1.000 ευρώ για κάθε παιδί, ενώ μία από τις πρώτες αποφάσεις της κυβέρνησης το 2019 ήταν η χορήγηση εφάπαξ επιδόματος 2.000 ευρώ για κάθε νέα γέννηση στην πατρίδα μας και ήδη αιχμή των αυξημένων μισθών στο Δημόσιο από 1η Ιανουαρίου του 2024 είναι η οικογένεια η οποία στηρίζεται με πρόσθετες μισθολογικές αυξήσεις ενώ όλα τα βρεφικά και παιδικά είδη έχουν μεταφερθεί στο χαμηλό συντελεστή ΦΠΑ. Αναφέρθηκε και σε άλλα μέτρα όπως η επέκταση των γονικών αδειών γιατί όπως είπε οι οικονομικοί όροι είναι η μία πλευρά του ζητήματος, ενώ η άλλη αφορά τις γενικότερες συνθήκες. Επεσήμανε ακόμη ότι την τεκνοποίηση ευνοούν και άλλες πρωτοβουλίες όπως ο εκσυγχρονισμός της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής που δρομολογήθηκε από την προηγούμενη κυβέρνηση.

Ο δισταγμός νέων ζευγαριών να κάνουν παιδιά είναι πολυπαραγοντικός είπε ακόμη και τόνισε ότι σε αυτή την παράμετρο ευθύνονται δράσεις όπως το πρόγραμμα «Σπίτι μου» για την πρώτη κατοικία 150.000 νέων, ή ο θεσμός του Πρώτου Ενσήμου που ευνοεί την είσοδο στην εργασία χωρίς προϋπηρεσία. Τόνισε ότι αν και γενναίες ούτε αυτές οι πρωτοβουλίες αρκούν καθώς καραδοκεί το παράλληλο μέτωπο της γήρανσης του πληθυσμού.

«Έχουμε ανάγκη από πολλά περισσότερα παιδιά. Έχουμε ανάγκη όμως κι από υγιείς πολίτες μεγαλύτερης ηλικίας», είπε τονίζοντας τη σημασία των πολιτικών της δημόσιας υγείας στο επίπεδο της θεραπείας αλλά και της πρόληψης.

Πρόσθεσε ότι πρόσφατα για πρώτη φορά αποφασίστηκε σε επίπεδο Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ότι το ζήτημα της γήρανσης του ευρωπαϊκού πληθυσμού είναι μια κρίσιμη προτεραιότητα την οποία πρέπει να αναδείξουμε σε επίπεδο ευρωπαϊκών πολιτικών.

Υπογράμμισε τον καθοριστικό ρόλο της εργασίας που θα χρηματοδοτεί τις επιλογές των νέων ανθρώπων στους σημαντικούς σταθμούς της ζωής τους και τόνισε ότι γίνεται καθοριστικός ο ρόλος της ανάπτυξης σε όλες της τις εκφράσεις, από τις επενδύσεις που θα φέρουν θέσεις εργασίας μέχρι την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας. Και από την αντιστροφή του brain drain ή την ενσωμάτωση μέρους των μεταναστών μέχρι τους καλύτερους μισθούς.

«Αντίμετρο λοιπόν στη μείωση του συνολικού πληθυσμού αποτελεί και η μείωση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού», είπε και τόνισε πως δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι όσα γίνονται στη χώρα αρκούν για να αλλάξουν τα δραματικά δεδομένα ούτε για να αντιστρέψουν τάσεις δεκαετιών. Είπε πως δεν τρέφει αυταπάτες αλλά και πως για τη δημογραφική ανάταξη, η οποία βέβαια θα πάρει καιρό και τα αποτελέσματά της θα τα δούμε σε βάθος δεκαετιών χρειαζόμαστε ένα συνεκτικό σχέδιο, συνεκτικά μέτρα και εφαρμογή τους σε βάθος χρόνου.

Ο πρωθυπουργός έκλεισε την παρέμβασή του με την ευχή το συνέδριο να είναι παραγωγικό, γόνιμο και χρήσιμο και για την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου αλλά και με την ευχή η αντιμετώπιση του δημογραφικού να μπορέσει να ενώσει όλες τις πολιτικές δυνάμεις σε μια κοινή διαδρομή χωρίς λαϊκίστικες και χωρίς εθνικιστικές κορώνες. Δεν πρόκειται εξάλλου για κομματικό χρέος, πρόκειται για εθνικό χρέος και σας βεβαιώνω ότι η κυβέρνηση θα υπηρετήσει αυτό το εθνικό σχέδιο, έτοιμη να εμπλουτίσει τις θέσεις της με κάθε θετική πρόταση και με χρήσιμες ιδέες που είμαι σίγουρος ότι θα ακουστούν εδώ».